

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sit de necessitate salutis? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

fectum : sicut dicitur vna domus, & vnus homo . Est autem vnum in perfectione, ad cuius integritatem concurrunt omnia, quæ requiruntur ad finem eiusdem : sicut homo integratur ex omnibus membris necessarijs ad operationem animæ ; & domus integratur ex omnibus partibus, quæ sunt necessaria ad inhabitandum : & sic hoc sacramentum dicitur vnum. Ordinatur enim ad spiritualem refectioem, quæ corporali conformatur. Ad corporalem autem refectioem duo requiruntur, scilicet cibus, qui est alimentum siccum ; & potus, qui est alimentum humidum. Et idè etiam ad integritatem huius sacramenti, duo concurrunt, scilicet spiritualis cibus, & spiritualis potus : secundum illud Ioan. 6. Caro mea verè est cibus, & sanguis meus vere est potus . Ergo hoc sacramentum multa quidem est materialiter, sed vnum formaliter & perfectiue .

Ad primum ergo dicendum, quòd in eadem collecta, & pluraliter dicitur primo, Purificent nos sacramenta quæ sumpsimus : & postea singulariter subditur, Hoc tuum sacramentum non fit nobis reatus ad pœnam : ad ostendendum quòd hoc sacramentum quodammodo est multa, simpliciter autem vnum.

Ad secundum dicendum, quòd panis & vinum materialiter quidem sunt plura signa : formaliter verò & perfectiue vnum, in quantum ex eis perficitur vna refectio .

Ad tertium dicendum, quòd ex hoc quod est duplex consecratio materiæ huius sacramenti, non potest plus haberi, nisi quòd hoc sacramentum materialiter est multa : vt dictum est *.

ARTIC. III.

Vtrum Eucharistia sit de necessitate salutis ?

AD tertium sic proceditur. Videtur, quòd hoc sacramentum sit de necessitate salutis. Dicit enim Dominus Ioan. 6. Nisi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis . Sed in hoc sacramento manducatur

in cor. 2.
428
inf. q. 80.
2. 11. q. 4
d. 9. ar. 1.
q. 2. et d.
12. q. 3. a.
2. q. 1. q.
Io. 6. le. 7
60. 1.

Q 3 Cato

earo Christi, & bibitur sanguis eius. Ergo sine hoc sacramento non potest homo habere salutem spiritualis vitæ.

¶ 2 Præterea, Hoc sacramentum est quoddam spirituale alimentum. Sed alimentum corporale est de necessitate corporalis salutis. Ergo etiam hoc sacramentum est de necessitate spiritualis salutis.

¶ 3 Præterea, Sicut baptismus est sacramentum Dominicæ passionis, sine qua non est salus: ita & eucharistia: dicit enim Apost. 1. Cor. 11. Quotiescumque manducabitis panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat. Ergo sicut baptismus est de necessitate salutis, ita etiam hoc sacramentum.

li. 4. cont. SED contra est, quod August. * scribit Bonifacio, *duas epi.* contra Pelagian. Nec illud cogiteris, paruulos vitam habere non posse, qui sunt expertes corporis, & sanguinis Christi.

Pelag. c.
22. i me.
80. 7.

RESPONDEO dicendum, quod in hoc sacramento duo est considerare, scilicet ipsum sacramentum, & rem sacramenti. Dicitur est autem, quod res huius sacramenti est vnitas corporis mystici, sine qua non potest esse salus: nulli enim patet aditus salutis extra ecclesiam, sicut nec in diluuiio absque arca Noe, quæ significat ecclesiam: vt habetur 1. Pet. 3. Dicitur est autem supra *, quod res alicuius sacramenti ha-

q. 68. a. 2

beri potest ante perceptionem sacramenti, ex ipso voto sacramenti percipiendi. Vnde ante perceptionem huius sacramenti, potest homo habere salutem

q. 68. a. 2

ex voto percipiendi hoc sacramentum: sicut & ante baptismum ex voto baptismi, vt supra dictum est *. Est tamen differentia quantum ad duo. Primo quidem, quia baptismus est principium spiritualis vitæ, & ianua sacramentorum: Eucharistia verò est quasi consummatio spiritualis vitæ, & omnium sacramentorum finis (vt supra dictum est *).

q. 65. a. 3

Per sanctificationes enim omnium sacramentorum, fit præparatio ad suscipiendam, vel consecrandam eucharistiam.

ffiam . Et ideò perceptio baptismi est necessaria ad inchoandam spiritualem vitam, perceptio autem eucharistiæ est necessaria ad consummandam ipsam : non ad hoc quòd simpliciter habeatur , sed sufficit eam habere in voto , sicut & finis habetur in desiderio & intentione . Alia differentia est , quia per baptismum ordinatur homo ad eucharistiã : & ideò ex hoc ipso, quòd pueri baptizantur, ordinantur per ecclesiam ad eucharistiã : & sic sicut ex fide ecclesiæ credunt , sic ex intentione ecclesiæ desiderant eucharistiã , & per consequens recipiunt rem ipsius . Sed ad baptismum non ordinantur per aliud præcedens sacramentum . Et ideò ante susceptionem baptismi, non habent pueri aliquo modo baptismum in voto, sed soli adulti : unde rem sacramenti non possunt percipere sine perceptione sacramenti . Et ideò hoc sacramentum non hoc modo est de necessitate salutis, sicut baptismus .

Ad primum ergo dicendum, quòd sicut Aug.* dicit, exponens illud verbum Ioannis, Hunc cibum, & potum, scilicet carnis suæ & sanguinis, societatem, vult intelligi corporis & membrorum suorum, quod est ecclesia in prædestinatis, & vocatis, & iustificatis, & glorificatis sanctis, & fidelibus eius. Unde sicut ipse dicit in epi.* ad Bonifacium, Nulli est aliquatenus ambigendum tunc vnumquemque fidelium corporis sanguinisque Domini participem fieri, quando in baptisinate membrum corporis Christi efficitur, nec alienari ab illius panis calicisque consortio, etiam si antequam panem illum comedat, & calicem bibat, de hoc seculo in vnitatem corporis Christi constitutus abscedat .

*traß. 26.
in 10. 2.*

*Refertur
de conf.
d. 4. cap.
nulli.*

Ad secundum dicendum , quòd hæc est differentia inter alimentum corporale & spirituale: quòd alimentum corporale conuertitur in substantiam eius, qui nutritur : & ideò non potest homini valere ad vitæ conseruationem alimentum corporale, nisi realiter sumatur . Sed alimentum spirituale conuertit

Q 3 ho-

ii. 7. Cōf.
cap. 10. a
me. 20. 1.

hominem in seipsum: secundum illud quod Aug. * dicit in lib. confess. quod quasi audiuit vocem Christi dicentis sibi, Nec tu me mutabis in te, sicut cibum carnis tuæ, sed tu mutaberis in me. Potest autem aliquis in Christum mutari, & ei incorporari voto mentis, etiam sine huius sacramenti perceptione. Et ideo non est simile.

Ad tertium dicendum, quod baptismus est sacramentum mortis, & passionis Christi, prout homo regeneratur in Christo virtute passionis eius: sed eucharistia est sacramentum passionis Christi, prout homo perficitur in vnione ad Christum passum. Vnde sicut baptismus dicitur sacramentum fidei, quæ est fundamentum spiritualis vitæ: ita eucharistia dicitur sacramentum charitatis, quæ est vinculum perfectionis, vt dicitur Col. 3.

ARTIC. IV.

Vtrum conuenienter hoc sacramentum pluribus nominibus nominetur?

429
inf. 9. 79.
a. 2. ad 1.
q. 4. d. 8.
q. 1. a. 1.
q. 3.
a. 2. hie
84 9.

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod inconuenienter hoc sacramentum pluribus nominibus nominetur. Nomina enim debent respondere rebus. Sed hoc sacramentum est vnum, vt dictum est *. Ergo non debet pluribus nominibus nominari.

¶ 2 Præterea, Species non notificatur conuenienter per id, quod est commune toti generi. Sed eucharistia est sacramentum nouæ legis. Omnibus autem sacramentis commune est, quod in eis confertur gratia: quod significat nomen eucharistiæ, quod est idem quod bona gratia. Omnia etiam sacramenta remedium nobis afferunt in via præsentis vitæ: quod pertinet ad rationem viatici. In omnibus etiam sacramentis fit aliquid sacrum: quod pertinet ad rationem sacrificij. Et per omnia sacramenta sibi inuicem comunicant fideles: quod significat hoc nomen synaxis in Græco, vel communio in Latino. Ergo hæc nomina non conuenienter adaptantur huic sacramento.

¶ 3 Præterea, Hostia videtur esse idem quod sacri-